PŘÍRODNÍ REZERVACE - KVĚTNICE PŘEŠTICKA

Zlín

Na pravém břehu řeky Úhlavy, 4,5 km severovýchodně od Přeštic, můžete spatřit lesnatý vrch zvaný Zlín, dosahující výšky 395 m n. m. Nachází se uprostřed polí společně s jižněji ležícím a o 10 m nižším Holým Zlínem. Nejsnáze se k němu dostanete od silničky spojující obce Snopoušovy a Krasavce nebo od cesty vedoucí podél řeky ze Snopoušov do Dolní Lukavice. Cesta procházející okrajem lesa od bývalého mlýna v Lišicích ke Krašavcům dávno zarostla, takže je hůře průchodná. Turisticky značená cesta sem však nevede.

Není to jen běžný a obyčejný hospodářský listnatý les. Naopak. Tento vrch je pozoruhodný svou květenou, která nemá svou bohatostí v širokém okolí obdoby. Vyskytuje se zde řada vzácných druhů, které jinde na Plzeňsku nerostou vůbec anebo jen vzácně. Flóru zde zkoumal již ve 2. polovině 19. století známý botanik Ladislav Josef Čelakovský, jehož

Bělozářka liliovitá

nejznámějším dílem je Prodromus květeny české z let 1868–83, což byl první vědecký soupis květeny Českých zemí. Objevil zde například kostřavu ametystovou, lněnku zobánkatou nebo plicník úzkolistý.

Tím se Zlín dostal již tehdy do povědomí botaniků. Květenou Zlína se později zabýval známý plzeňský učitel a botanik František Maloch, který o Zlínu podrobně pojednává například v publikaci Rostlinné útvary a společnosti přeštického okresu, vydané v roce 1936.

Zlín postupně navštívila a jeho květenu zkoumala celá řada významných botaniků. František Maloch psal o Zlínu jako o kerňatém vrchu s bažantnicí. Stromům se usekávaly vršky, aby se vytvořil vegetační kryt vhodný pro zvěř. Proto zde dodnes najdeme křivolaké borovice s několika kmeny i pokroucené duby. Hojné byly křovinaté porosty s travnatými ploškami a světlomilnými druhy rostlin. Rostly tu skupinky smrku ztepilého, borovice lesní, dubu letního. Běžné byly jalovce. Na travnatých lesních cestách, kterými byl vrch protkán, rostl vřes.

Na severním svahu se nacházel kamenitý suchopár. Byla to pestrá mozaika různých rostlinných společenstev a nacházelo se zde neobyčejné množství dnes vzácných a ohrožených druhů.

Od té doby se Zlín změnil. Stromy dorůstaly, les se zahušťoval, cesty zarostly, některé světlomilné druhy zcela vymizely, například hladýš pruský, kociánek dvoudomý, kostřava ametystová, kriticky ohrožená lněnka zobánkatá (naposledy nalezena v roce 1970), třemdava bílá, nebo se jejich zastoupení snížilo. Naopak přibylo lesních druhů. Přestože některé druhy vymizely, druhová pestrost lokality zůstává nadále

PR Zlín, okraj dubového lesa s lemem tvořeným trnkami

foto na stránkách: Mgr. Lenka Pivoňková

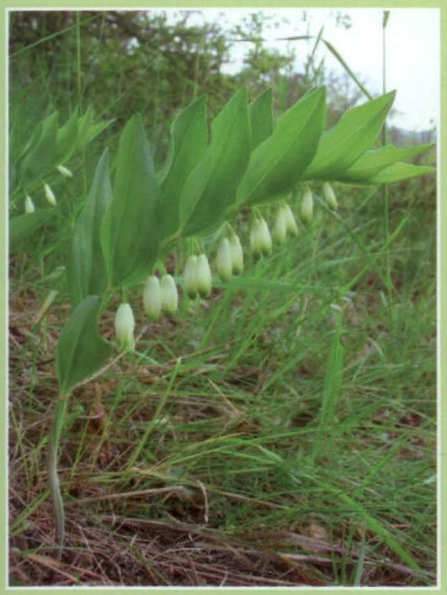
Plicník úzkolistý

Konvalinka vonná

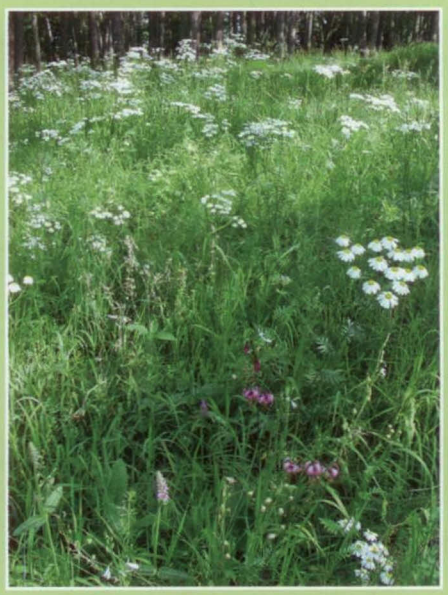
Kopretina chocholičnatá

Kokořík mnohokvětý

Náprstník hlínožlutý

Pestré barvy bylinného patra v PR Zlín

velká. Mezi nejcennější rostlinná společenstva patří bazifilní doubravy s plynulými přechody k dubohabřinám a zbytky květnatých travobylinných společenstev na jižně orientovaných svazích.

V každém jarním a letním měsíci převládají jiné kvetoucí rostliny. Když sem přijdete na přelomu dubna a května, kvetou zde fialové violky, plicníky, podléšky nebo bílé sasanky hajní. V květnu fialovou barvu pohltí bílé květy kokoříků mnohokvětých. Stále hojné jsou i konvalinky vonné. V červnu převládne rovněž bílá barva zákonem chráněné bělozářky liliovité. Červenec je ve znamení pestré směsi barev – bílé kopretiny chocholičnaté, silenky nící, které

Jaterník podléška a sasanka hajní rozkvétají v časném jaru

doplňují fialovočervené květy bukvice lékařské a lilie zlatohlavé (rovněž chráněné) a žluté květy náprstníku hlínožlutého. Na neobyčejnou druhovou pestrost mají vliv například živinami bohaté podloží (spilit), stále poměrně světlý smíšený les s duby a borovicemi a střídání světla a stínu.

Vrch Zlín je od roku 1965 chráněn jako přírodní rezervace o rozloze 17,75 ha. Pozemky patří soukromým vlastníkům. V současné době byl zpracován nový plán péče, což je jakýsi návod, jak v území hospodařit, který navrhuje snížení hustoty stromového patra a odstranění nepůvodních dřevin, aby měly světlomilné rostliny lepší podmínky pro přežití. Doufejme, že se podaří zachovat druhové bohatství Zlína, které je odbornou veřejností oceňováno již jeden a půl století.

Mgr. Lenka Pivoňková